

Hoofdstuk 7: De uitstorting van de Geest

In een Amerikaanse brochure trof ik de volgende stelling aan:

“Als gevolg van mijn studies denk ik dat ik het missende stukje heb gevonden dat de oplossing voor alles is. Dat betreft de waarheid dat God deze aarde met Zijn Geest zal overstromen en de heerschappij zal aanvaarden over de aarde en allen die daarop wonen, dat Jezus Christus deze aarde zal regeren vanaf Zijn huidige plaats in de hemel en dat dit allemaal zal plaatsvinden vóór de wederkomst van Jezus Christus en voor de duizend jaar van Zijn persoonlijke aanwezigheid. Deze lange periode en alles wat daarin zal plaatsvinden, is het stukje dat mist bij alle pogingen om de legpuzzel van de profetie op te lossen”²⁹.

In een andere brochure merkt dezelfde schrijver op:

“Wanneer mij gevraagd wordt welke gebeurtenis het Koninkrijk van God op aarde introduceert... dan antwoord ik zonder aarzelen dat het de tweede komst van de Heilige Geest is. Het is de tweevoudige belofte van God dat de dag zal komen, waarop Hij van Zijn Geest zal uitgieten op alle vlees (Joël 2:28; Handelingen 2:17)... Vaak wordt hij weggeredeneerd. Dit wordt meestal gedaan door te beweren dat deze profetie met Pinksteren werd vervuld... hoewel niets van wat Joël voorzegde op die dag plaatsvond... Als Pinksteren de vervulling was van Joëls profetie, dan moeten we óf Joël beschuldigen van schromelijke overdrijving, óf God beschuldigen van een onvolledige vervulling van Zijn belofte. Maar God zal Zijn belofte nakomen. Hij zal van Zijn Geest uitgieten op alle vlees.... Dit zal Gods weldadige heerschappij op aarde introduceren”³⁰.

We zouden de opvattingen van deze auteur als volgt kunnen samenvatten:

1. Het rijk van God zal niet aanbreken doordat de koning van dat rijk (de Messias) op aarde verschijnt, maar doordat God Zijn Geest overvloedig uitstort.
2. Tijdens dat rijk zal Christus niet zichtbaar aanwezig zijn op aarde, maar regeren “vanaf Zijn huidige plaats in de hemel” en mensen beïnvloeden via de uitgestorte Geest³¹.

²⁹ Otis Q.Sellers, *De profetische legpuzzel* [Seed and Bread Nr.20, The Word of Truth Ministry; Nederlandse vertaling op www.lachairoi.org].

³⁰ Otis Q.Sellers, *De tweede komst van de Heilige Geest* [Studie no.77 uit “One a Day”, Brief Bible Studies, Word of Truth Ministry, Nederlandse vertaling op www.pronk-stukjes.nl].

³¹ A.Pronk schreef over dit onderwerp: “Gods Geest zal worden uitgestort op alle vlees (Joël 2:28; Handelingen 2:17). Dit zal niet op spectaculaire wijze plaatsvinden met veel toeters en bellen. Het zal zijn als zaad dat in de harten van de mensen wordt gezaaid (Lucas 17:20,21). Er

3. De messiaanse heilstijd zal een “lange periode” zijn; een tijdperk van ongeveer 500 jaar dat zal *voorafgaan* aan de wederkomst van Christus en de duizendjarige binding van de satan.

4. De uitstorting van de Geest op “alle vlees”, waarover in Joël 2 wordt gesproken, zal “Gods weldadige heerschappij op aarde introduceren”, dus niet alleen voor Israël maar ook voor de volken heilzaam zijn.

5. Zelfs de natuur zal vanwege de komst van de Geest geweldig opleven: er zullen op aarde paradijselijke toestanden ontstaan.

Als de stroming die deze schrijver vertegenwoordigt het bij het rechte eind heeft, dan staat ons iets heerlijks te wachten. Geen gewelddadig ingrijpen van de HERE, maar een geestelijk ontwaken van de hele mensheid, ja zelfs van de hele schepping. Volgens deze christenen zal het rijk van God “niet komen door kracht noch door geweld” (vgl. Zach. 4:6). Maar... is hun toekomstvisie wel juist? Staan er werkelijk alleen maar aangename dingen voor de deur? De apostel Paulus heeft aangekondigd dat de mensheid eens zal zeggen: “Het is alles vrede en rust” (1 Thess. 5:3). En juist dán zal men het bij het verkeerde eind hebben!

Om de opvattingen van de schrijver te toetsen, wil ik de Schriftplaatsen die hij in zijn betoog noemt opslaan en nagaan, of die zijn beweringen ondersteunen.

Op “alle vlees”

Een uitstorting van Gods Geest op “alle vlees” is voorzien door de profeet Joël. In het gelijknamige Bijbelboek lezen we: “Daarna zal het geschieden, dat Ik mijn Geest zal uitstorten op al wat leeft” (Joël 2:28, NBG). In de Statenvertaling (en in het oorspronkelijke Hebreeuws) staat hier: “op alle vlees”.

Het Nederlands Bijbelgenootschap heeft “alle vlees” opgevat als “al wat leeft”. En christenen die hoge verwachtingen hebben van de nabije toekomst, geven dezelfde interpretatie. Zij menen dat met “alle vlees” de levende natuur is bedoeld: de mensen die op aarde leven en zelfs de planten en de dieren. Omdat zij menen dat Joël sprak over een uitstorting van de Geest op “al wat leeft”, beweren ze dat “niets van wat Joël voorzegde op de Pinksterdag plaatsvond”. De apostel Petrus dacht daar echter anders over! (Hand. 2:16).

Toen de HERE aankondigde dat Hij Zijn Geest zou uitstorten op “alle vlees”, voegde Hij daaraan toe: “en uw zonen en uw dochters zullen profeteren; uw ouden zullen dromen

komt een mentaliteitsverandering, langzaamaan zal het overal merkbaar worden. Alle mensen zullen de waarheid over God en Christus te weten komen (Johannes 17:3). Gods naam (YAHWEH) zal bij iedereen bekend zijn en daarmee zal Hij worden aangeroepen” [ontleend aan: *Uw koninkrijk kome*, www.pronk-stukjes.nl].

dromen; uw jongelingen zullen gezichten zien. Ook [of: zelfs] op de dienstknechten en op de dienstmaagden [Hebr. slaven en slavinnen] zal Ik in die dagen mijn Geest uitstorten” (Joël 2:28-29) .

Onder “alle vlees” moeten we blijkbaar verstaan: zowel mannen als vrouwen (“zonen” en “dochters”), zowel oude als jonge mensen (“ouden” en “jongelingen”) en zowel vrije mensen als slaven (de “slaven” en de “slavinnen”). De ontvangers van de Geest zouden behoren tot elke categorie van de samenleving. Beide geslachten, alle leeftijden en alle sociale klassen zouden vertegenwoordigd zijn. Uit Joël 2:28-29 blijkt, dat we bij “alle vlees” mogen denken aan *mensen*, maar niet aan planten of aan dieren. Bovendien zei de HERE, dat “UW zonen en UW dochters” zouden profeteren. Het was een belofte voor het volk Israël.

In zijn toespraak op de Pinksterdag verwees Petrus naar Joëls profetie. Toen Gods Geest werd uitgestort op “ongeveer honderdtwintig personen” (Hand. 1:15) die “allen gemeenschappelijk bijeen waren” (Hand. 2:1), zei de apostel tegen de “Joodse mannen” (Hand. 2:14) die nieuwsgierig toestroomden: “...dezen zijn niet dronken, zoals u veronderstelt; want het is [het] derde uur van de dag. Maar dit is wat gesproken is door de profeet Joël...” (waarop hij Joël 2:28-32 liet volgen). Wie beweert dat “niets van wat Joël voorzegde op de Pinksterdag plaatsvond” ontkent wat er in Hand.2:16 staat. Volgens Petrus was de uitstorting van de Geest op de discipelen wel degelijk het verschijnsel dat Joël aangekondigd had. Deze Galileeërs begonnen immers te “profeteren” (Joël 2:28), dat wil zeggen: namens God te “spreken over Zijn grote daden” (Hand. 2:11). Het aantal mensen dat met Gods Geest werd gedoopt, groeide binnen korte tijd enorm. Op de eerste dag nam het al toe van ongeveer 120 tot ongeveer 3120 (Hand. 2:41). En onder die 3120 waren er mannen en vrouwen, oude en jonge mensen, vrijen en slaven.

Petrus beschouwde de profetie van Joël als een belofte voor het volk Israël. Want tegen de “Joodse mannen” die zich in Jeruzalem verzamelden, zei hij: “Bekeert u... want voor u is de belofte en voor uw kinderen en voor allen die veraf zijn, zovelen [de] Heer onze God ertoe zal roepen” (Hand. 2:38-39). Gezien het tekstverband betekende “allen die veraf zijn”: uw volksgenoten buiten Jeruzalem, of het Joodse volk in de diaspora. En met “de belofte” doelde Petrus op de voorzegging: “Ieder die de naam van [de] Heer aanroept, zal behouden worden” (Joël 2:32). “Behouden worden” betekende: “gedoopt worden op de naam van Jezus Christus tot vergeving van zonden”, dat wil zeggen: “de gave van de Heilige Geest ontvangen” (Hand.2:38).³² En

³² In het voorafgaande was immers niet gesproken over een doop in water, maar over een doop in Geest. Bovendien had de Here Jezus tegen Zijn discipelen gezegd: “Johannes doopte wel met water, maar u zult met heilige Geest worden gedoopt, niet vele dagen hierna” (Hand. 1:5). “Gedoopt worden op de naam van Jezus” heeft gezien het tekstverband betrekking op de Geest die zou worden uitgestort op ieder die de naam van de Heer aanriep. “Gedoopt worden”

“Bekeert u” hield in: “Verander van gedachten over Jezus de Nazoreeër (Hand. 2:22), beschouw Hem niet langer als een bedrieger die de doodstraf verdiende, maar als de Messias, die God heeft doen opstaan uit de doden” (Hand. 2:22-36).

Hoewel Petrus verklaarde dat ieder die zich bekeerde de Heilige Geest zou ontvangen en dat de Geest op mensen uit elke hoek van de samenleving zou worden uitgestort, maakte hij ook duidelijk dat niet iedereen zou worden gered. De belofte was bestemd voor de aanwezigen in Jeruzalem en voor hun kinderen en voor allen die veraf waren, “zovelen [de] Heer onze God ertoe zal roepen” (Hand. 2:39). Deze bijzin kan worden opgevat als een verruiming. Later zou immers blijken dat God Zijn Geest niet alleen wilde uitstorten op Joden maar ook op gelovigen uit de volken – tot grote verbazing van de gemeente in Jeruzalem (Hand. 10:1-11:18). De bijzin kan echter ook worden opgevat als een beperking. Want Petrus zei tegen zijn gehoor: “Laat u behouden (*weg*) van [Gr. apo] *dit verkeerde geslacht*” (Hand. 2:40).

Uit het tekstverband blijkt dat Joël 2:28 minder alomvattend is dan de Amerikaanse schrijver ons wil doen geloven. De Geest werd door Joël toegezegd aan elke categorie van de Israëlitische samenleving, maar niet aan de heidenvolken en ook niet aan de planten of de dieren. Er zal wel ooit een herstel van de natuur plaatsvinden (over zo’n herstel wordt bij voorbeeld gesproken in Ps. 72:16, Jes.11:6-10, Jes. 65:20 en Ezech. 47) maar in Joël 2:28 wordt daarover niets gezegd.

Bij welke gelegenheid?

Volgens de brochures die ik las zal de Geest binnenkort op heel de mensheid worden uitgestort, wat zal leiden tot een mentaliteitsverandering ten goede³³ en het aanbreken van een messiaanse heilstijd van 500 jaar, voorafgaand aan de wederkomst van Christus³⁴. In werkelijkheid heeft de profetie van Joël echter betrekking op het volk Israël, en niet (of althans niet rechtstreeks) op de heidenvolken.

Om de beweringen van deze brochures te toetsen, kunnen we ook nagaan in welk kader het uitstorten van de Geest door Joël is geplaatst. Dan blijkt, dat de HERE “in die dagen en te dien tijde” [dat Hij Zijn Geest uitstort] “een keer brengt in het lot van Juda en van Jeruzalem” (Joël 3:1). Hij zal “hun bloed onschuldig verklaren, dat Hij niet onschuldig verklaard had” (Joël 3:21). Over een “weldadig” optreden van de Schepper

betreft de “doop met heilige Geest”, de belofte van de Vader, waarop de discipelen hadden gewacht (Hand. 1:4-5).

³³ “Er komt een mentaliteitsverandering, langzaamaan zal het overal merkbaar worden” (A.Pronk, a.w.).

³⁴ “Dit zal Gods weldadige heerschappij op aarde introduceren” (O.Q.Sellers, a.w.).

ten opzichte van de heidenvolken, of een stille en geleidelijke mentaliteitsverandering bij die volken, sprak de profeet beslist *niet*. Want de HERE heeft gezegd:

“... in die dagen en te dien tijde... zal Ik alle volken verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat, en Ik zal aldaar met hen in het gericht treden ten oorzaak van Mijn volk en van Mijn erfdeel Israël...” (Joël 3:2)

Uit het tekstverband blijkt, dat God de wreedheid van de volken op hun eigen hoofden zal doen neerkomen (Joël 3:2-8). Hij zal “met hen in het gericht treden”. In het dal van Josafat zullen zij zich verzamelen, en daar zullen hun legers door de HERE worden vernietigd (Joël 3:9-12). Als rijpe druiven zullen ze worden vertreden:

“Komt, treedt, want de perskuip is vol; de wijnbakken stromen over. Want hun boosheid is groot. Menigten, menigten in het dal der beslissing, want nabij is de dag des HEREN in het dal der beslissing” (Joël 3:13-14).

Deze profetie wordt in het laatste Bijbelboek betrokken op een gericht dat plaatsvindt als de dag des HEREN aanbreekt (Openb. 14:18-20 en 19:15-21; vgl. Openb. 1:10 en 6:16-17). Volgens de ziener van het eiland Patmos en de profeet Joël zal het oordeel van de “perskuip” (of: de “wijnpersbak”) plaats vinden bij het aanbreken van de “grote en luisterrijke dag van de Heer” (Hand. 2:20, Joël 3:14).

De uitstorting van de Geest vindt volgens Joël “in *dezelfde* dagen en *dezelfde* tijd” plaats als het treden van de perskuip van Gods toorn (Joël 3:1 e.v.). Hoewel de Geest zal worden uitgestort en er wonderen in de hemel en tekenen op de aarde zullen zijn “voordat de grote en luisterrijke dag van [de] Heer komt” (Joël 2:31, Hand. 2:20), betekent dit niet: “500 jaar voor de komst van de dag van de Heer”. Want Joël plaatst *zowel* het uitstorten van de Geest, dat gepaard zal gaan met wonderen in de hemel, tekenen op de aarde, en behoud van hen die Gods Naam aanroepen, *als* het gericht over de volken “in die dagen en te dien tijde, dat [de HERE] een keer zal brengen in het lot van Juda en Jeruzalem” (Joël 3:1). De profeet beschrijft dit als gebeurtenissen die nauw met elkaar samenhangen. De uitstorting van de Geest zal leiden tot vrijspraak voor Israël en tot een rechtvaardig oordeel over de volken.

Vervuld, of nog toekomstig?

Werd Joëls profetie vervuld op de Pinksterdag? Op het eerste gezicht moet die vraag bevestigend worden beantwoord. De apostel Petrus zei immers tegen de “Joodse mannen” die waren samengestroomd nadat ze het geluid van een “geweldige, voortgedreven wind” hadden gehoord: “Dit is wat gesproken is door de profeet Joël” (Hand. 2:16). Petrus lijkt op de vraag die wij stelden een duidelijk antwoord te geven: Joël 2:28 is vervuld, toen Gods Geest op de discipelen werd uitgestort.

Wanneer we Hand. 2:16 echter vergelijken met andere teksten waar over de vervulling van een profetie wordt gesproken, dan blijkt het antwoord van Petrus toch niet zo duidelijk te zijn. Indien een bepaalde profetie werd vervuld, dan wordt daar in het Nieuwe Testament op de volgende manier op gewezen:

“Dit alles nu is gebeurd, *opdat vervuld werd* wat door [de] Heer gesproken is door middel van de profeti...” (Matth. 1:22)

“*Heden is dit Schriftwoord in uw oren vervuld*” (Luk. 4:21)

“Mannen broeders, het Schriftwoord moest *vervuld* worden, dat de Heilige Geest door [de] mond van David tevoren heeft gezegd...” (Hand. 1:16)³⁵

Volgens Petrus was het trieste lot van Judas de vervulling van Psa. 69:26 en Psa. 109:8 (Hand. 1:16). In verband met Joël 2:28 gebruikte hij het woord “vervuld” echter niet. Het verschijnsel van de “geweldige, voortgedreven wind” dat zich op de Pinksterdag voordeed (Hand. 2:2) was wel het verschijnsel waarover Joël had gesproken (Hand. 2:16). En zoals Joël had aangekondigd, zou iedere gelovige die de naam van de Heer aanriep worden behouden (Hand. 2:21). Maar Petrus zei niet, dat de profetie aangaande de uitstorting van de Geest daarmee al was vervuld.

En wanneer wij terugblikken, blijkt dat de apostel dat ook niet had *kunnen* zeggen. In de dertiger jaren van de eerste eeuw werd de Geest op Israëlieten uitgestort, die afkomstig waren uit alle lagen van de bevolking, maar *wat Joël aan die uitstorting verbond heeft toen niet plaatsgevonden*. Na de Pinksterdag is er juist het omgekeerde gebeurd van wat Joël aangekondigd had. We kunnen dit op de volgende manier in een overzicht weergeven:

³⁵ Dat een bepaalde profetie “vervuld” is wordt gezegd in de volgende teksten: Matth. 1:22, 2:15, 2:17, 2:23, 4:14, 8:17, 12:17, 13:35, 21:4, 26:54, 26:56, 27:9; Mar. 14:49; Luk. 4:21, 24:44; Joh. 12:38, 13:18, 15:25, 17:12, 18:9, 18:32, 19:24, 19:36; Hand. 1:16, 13:33; Jak. 2:23. Maar in Hand. 2:16 wordt dit *niet* gezegd.

Wat de HERE aangekondigd had	Wat er gebeurde in de eerste eeuw
“Een keer brengen in het lot van Juda en Jeruzalem” (Joël 3:1). Uit het tekstverband blijkt: een keer <i>ten goede</i> .	Juda en Jeruzalem werden van de kaart geveegd (Luk. 19:41-44). Israël was niet langer een zelfstandige natie met een eigen land.
Alle volken verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat (Joël 3:2,9-12).	Romeinse legioenen omsingelden de stad Jeruzalem (Luk. 21:20).
Wreedheden die de buurvölker tegen Israël wilden begaan op hun eigen hoofd doen neerkomen (Joël 3:2-8).	De Romeinen (en de buurvölker) begingen ongestraft wreedheden tegen het Joodse volk.
De verzamelde volken in het dal van Josafat richten. Hun legers vertreden als druiven in een persbak (Joël 3:12-16).	De Israëlieten werden door de volken gedood of als slaven verkocht.
De kinderen van Israël <i>beschutten</i> en de stad Jeruzalem doen <i>blijven</i> (Joël 3:16-17,20).	In Jeruzalem werd geen steen op de andere gelaten, alles werd afgebroken (Matth. 24:2, Luk. 21:6).
Judea zegenen met overvloed (Joël 3:18).	Judea werd leeggeroofd; de tempelschaten werden in triomf naar Rome gevoerd.
Egypte en Edom in een wildernis veranderen (Joël 3:19), vanwege hun wreedheid.	Judea werd in een wildernis veranderd, omdat het land “de maat van haar gruwelen vol had gemaakt” (Matth. 23:32).
Het bloed van Juda en Jeruzalem onschuldig verklaren, dat Hij eerder <i>niet</i> onschuldig had verklaard (Joël 3:21).	Al het rechtvaardige bloed kwam over de inwoners van Judea, het toenmalige “geslacht” (Matth 23:35).

Als we Joël 2:28-3:21 vergelijken met de gebeurtenissen in de eerste eeuw, blijkt dat de profetie van Joël niet is vervuld. Er heeft een spectaculaire uitstorting van de Geest op “alle vlees” plaatsgevonden en allen die de naam des HEREN aanriepen zijn gered, maar de overige gebeurtenissen die Joël aankondigde zijn in de geschiedenis niet aan te wijzen. Tijdens de eerste eeuw heeft de HERE het bloed van Juda en Jeruzalem *niet* “onschuldig verklaard” (Matth. 23:29-36). Het oordeel over de volken moet nog plaatsvinden. Bij die gelegenheid zal de HERE het bloed van Juda en Jeruzalem onschuldig verklaren, dat Hij voordien *niet* onschuldig had verklaard.

Op het getuigenis van twee of drie...

De profetie van Joël is niet de enige plaats in het Oude Testament waar wordt voorgezegd dat God Zijn Geest op Israël zal uitstorten. Ook Ezechiël en Zacharia hebben deze gebeurtenis aangekondigd. Bij Ezechiël lezen we het volgende:

“Ik zal u weghalen uit de volken en u bijeen vergaderen uit alle landen, en Ik zal u brengen naar uw eigen land; Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen; een nieuw hart zal Ik u geven en een nieuwe geest in uw binnenste; het hart van steen zal Ik uit uw lichaam verwijderen en Ik zal u een hart van vlees geven. *Mijn Geest zal Ik in uw binnenste*

geven en maken, dat gij naar mijn inzettingen wandelt en naarstig mijn verordeningen onderhoudt. Gij zult wonen in het land dat Ik uw vaderen gegeven heb; gij zult Mij tot een volk zijn en Ik zal u tot een God zijn. Ik zal u van al uw onreinheden verlossen...” (Ezech. 36:24-29).

“Daarom, zo zegt de Here HERE, nu zal Ik een keer brengen in het lot van Jakob en Mij ontfermen over het gehele huis Israëls, en ijveren voor mijn heilige naam. Zij zullen de smaad en al de ontrouw, waarmee zij Mij ontrouw geweest zijn, vergeten, wanneer zij weer in hun land wonen, veilig, zonder dat iemand hen opschrikt. Als Ik hen uit het gebied der volken terugbreng en hen uit de landen van hun vijanden verzamel, dan zal Ik Mij voor het oog der talrijke volken aan hen de Heilige betonen. En zij zullen weten, dat Ik de HERE hun God ben, zowel wanneer Ik hen in ballingschap wegvoer onder de volken, als wanneer Ik hen weer in hun eigen land verzamel, zonder dat Ik iemand van hen daarginds achterlaat. En Ik zal mijn aangezicht niet meer voor hen verbergen, *wanneer Ik mijn Geest over het huis Israëls heb uitgestort*, luidt het woord van de Here HERE” (Ezech. 39:25-29).

De profeet Zacharia heeft gezegd:

“Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem *uitgieten de Geest der genade en der gebeden*; zij zullen Hem ³⁶ aanschouwen, die zij doorstoken hebben, en over Hem een rouwklacht aanheffen als de rouwklacht over een enig kind, ja, zij zullen over hem bitter leed dragen als het leed om een eerstgeborene. Te dien dage zal in Jeruzalem de rouwklacht groot zijn, zoals de rouwklacht van Hadad-Rimmon in het dal van Megiddo; het land zal een rouwklacht aanheffen, alle geslachten afzonderlijk; het geslacht van het huis van David afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk, het geslacht van het huis van Nathan afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk, het geslacht van het huis van Levi afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk, het geslacht van Simeï afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk; alle overige geslachten, alle geslachten afzonderlijk en hun vrouwen afzonderlijk” (Zach. 12:10-14).

Hoewel Joël, Ezechiël en Zacharia optraden vóór, tijdens en ná de Babylonische ballingschap, plaatsten ze de doop met de Geest in een vergelijkbaar kader. Ze spraken over een uitstorting van de Geest op het volk Israël bij het aanbreken van de dag des HEREN (zie het volgende overzicht).

³⁶ In de Hebreeuwse tekst staat hier niet: “Hem”, maar: “Mij”!

Wanneer zal de Geest worden uitgestort?		
Volgens Joël	Volgens Ezechiël	Volgens Zacharia
Wanneer de HERE een keer zal brengen in het lot van Juda en Jeruzalem (3:1).	Wanneer de HERE een keer brengt in het lot van Jakob en zich ontfermt over het gehele huis van Israël (39:25). Wanneer Hij de ballingen weghaalt uit de volken en hen brengt naar hun eigen land (36:24, 39:28-29).	Wanneer de HERE Juda en Jeruzalem verlost (12:4-8).
En Hij alle volken zal verzamelen en afvoeren naar het dal van Josafat (3:2, 3:9-12).	En Gog met een leger uit vele volken wordt bijeengebracht op de bergen van Israël (38:1-9, 38:16-17, 39:1-2).	“Alle volkeren der aarde zich daarheen verzamelen”, omdat de HERE “Jeruzalem maakt tot een schaal der bedwelmings en tot een steen die alle natiën moeten heffen” (12:1-3).
En met hen in het gericht zal treden om wat ze Zijn volk hebben aangedaan (3:2-8).	En de grimmigheid van de HERE zal ontbranden en Hij met die volken in het gericht zal treden (38:18, 38:22).	En de HERE zal “zoeken te verdelgen alle volken die tegen Jeruzalem oprukken” (12:9).
Vergelding zal op het hoofd van de volken neerkomen (3:2-8, 3:12-14).	“Het zwaard van de een zal tegen de ander zijn” (38:21).	“Ieders hand zal zich tegen die van een ander verheffen” (14:13). “Alle paarden worden getroffen met verbijstering en hun berijders met krankzinnigheid” (12:4).
Het richten van de volken zal plaatsvinden in het dal der beslissing, op de dag des HEREN (3:14).	“Op de bergen van Israël zult gij vallen... op het open veld zult gij vallen” (39:4-5). Hun graf zal zijn in het “dal der doortrekkenden” (39:11).	“Dan zal dit de plaag zijn, waarmee de HERE alle volken zal treffen, die tegen Jeruzalem zijn uitgerukt: Hij zal ieders vlees... doen wegteren” (14:12).
Hemel en aarde zullen beven, omdat de HERE vanuit Jeruzalem zal brullen en Zijn stem verheffen (3:16).	Te dien dage zal een zware aardbeving het land van Israël teisteren (38:19-20).	“Dan zal de Olijfberg middendoor splijten, oostwaarts en westwaarts, tot een zeer groot dal” (14:4).
De HERE zal een schuilplaats zijn voor Zijn volk en een veste voor de kinderen Israëls (3:16).	“Ik zal... mijn heiligdom voor eeuwig te midden van hen stellen. Mijn woning zal bij hen zijn” (37:27-28). “Zij	“Jeruzalem... zal op zijn plaats blijven bestaan” (14:10). “Jeruzalem zal veilig gelegen zijn” (14:11)

Jeruzalem zal een heiligdom zijn (3:17). Juda zal blijven tot in eeuwigheid en Jeruzalem van geslacht tot geslacht (3:20).	zullen... weer in hun land wonen, veilig, zonder dat iemand hen opschrikt" (39:26).	
"En de HERE zal hun bloed onschuldig verklaren, dat Hij niet onschuldig verklaard had" (3:21).	"En Ik zal mijn aangezicht niet meer voor hen verbergen, wanneer Ik Mijn Geest... heb uitgestort" (39:29).	"Te dien dage zal er een bron ontsloten zijn voor het huis van David en voor de inwoners van Jeruzalem ter ontzondiging en reiniging" (13:1).
"Een bron zal ontspringen uit het huis des HEREN en het dal van Sittim drenken" (3:18).	"Er stroomde water onder de drempel van het huis uit, oostwaarts" (47:1-12).	"Dan zullen te dien dage levende wateren uit Jeruzalem vlieten..." (14:8).

Bij het aanbreken van de dag des HEREN

Uit de onderzochte Bijbelteksten kunnen we, waar het de uitstorting van de Geest betreft, het volgende afleiden:

1. De HERE heeft aangekondigd dat Hij Zijn Geest op "alle vlees" zal uitstorten (Joël 2:28). Uit het tekstverband (Joël 2:28-32) blijkt, dat we onder "alle vlees" moeten verstaan: mensen uit alle lagen van de bevolking: mannen en vrouwen, ouden en jongen, vrijen en slaven. Een uitstorting van de Geest op de planten en de dieren is in Joël 2:28 niet aan de orde. Het betreft een belofte voor Israël, want de HERE heeft tegen Joël gezegd: "Uw zonen en uw dochters zullen profeteren".

2. Gelovigen die uitzien naar een heilstijd voorafgaand aan de wederkomst van Christus merken terecht op, dat niet alle voorzeggingen van Joël op de Pinksterdag zijn vervuld. De Geest werd destijds wel op vele Israëlieten uitgestort die daardoor gingen profeteren, maar de andere dingen die Joël aankondigde, hebben niet plaatsgevonden. De HERE heeft het bloed van Juda en Jeruzalem bij die gelegenheid niet onschuldig verklaard. Hij heeft geen keer gebracht in het lot van stad en land. Hij heeft de volken niet gericht, maar Zijn eigen volk geoordeeld. Jeruzalem is niet beschermd en op haar plaats gebleven. De stad werd in het jaar 70 juist totaal verwoest! Er is daarom nog een vervulling van Joëls profetie in de toekomst te verwachten.

3. Volgens Joëls profetie zal er tussen de uitstorting van de Geest en het aanbreken van de dag des HEREN geen tijdvak van honderden jaren verstrijken. Joël kondigde aan dat de Geest zal worden uitgestort "voordat de grote en geduchte dag des HEREN komt" (Joël 2:31). Uit het tekstverband blijkt dat dit betekent: ter *inleiding* op die grote dag. Want "in die dagen en te dien tijde" [dat God Zijn Geest zal uitstorten] zal Hij ook alle

volken verzamelen en met hen in het gericht treden (Joël 3:1-2). De “dag des HEREN in het dal der beslissing” is dan “nabij” (Joël 3:14).

4. Volgens Joël zal de uitstorting van de Geest niet tot een geestelijk ontwaken van de mensheid leiden waardoor de volken spontaan naar Jeruzalem zullen reizen om de wegen van de HERE te leren. De profeet kondigt aan dat de Geest op “alle vlees” zal worden uitgestort, waardoor Israël een natie van profeten zal worden. Maar de heidenvolken zullen “in die dagen en te dien tijde” worden gericht. Hun legers zullen in het “dal van Josafat” of het “dal der beslissing” worden verzameld, om daar te worden vernietigd. Dit alles zal plaatsvinden op “de dag des HEREN” (Joël 3:14).

5. In het Bijbelboek Zacharia wordt gezegd: “Allen die zijn *overgebleven* van al de volken, die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, zullen van jaar tot jaar heentrekken om zich neer te buigen voor de Koning, de HERE der heirscharen, en het Loofhuttenfeest te vieren” (Zach. 14:16). Het vreedzame optrekken naar Jeruzalem dat Jesaja heeft aangekondigd (Jes. 2:2-4) betreft dus de *overlevenden* uit de volken: mensen die zich niet in het “dal der beslissing” bevonden toen de pers daar werd getreden.

6. Volgens Joël, Ezechiël en Zacharia zal de uitstorting van de Geest alle Israëlieten tot profeten maken, en hen in staat stellen om de volken te onderrichten. En de volken zullen door het gericht dat hen heeft getroffen ontzag voor God krijgen (vgl. Jes. 26:9).

7. Het optrekken van de volken naar Jeruzalem om de wegen van de HERE te leren en in Zijn paden te gaan wandelen (Jes. 2:2-4) vereist dus een komst van de HERE ten gerichte. Zonder slag of stoot zal de situatie die Jesaja beschrijft niet ontstaan.

* * * * *